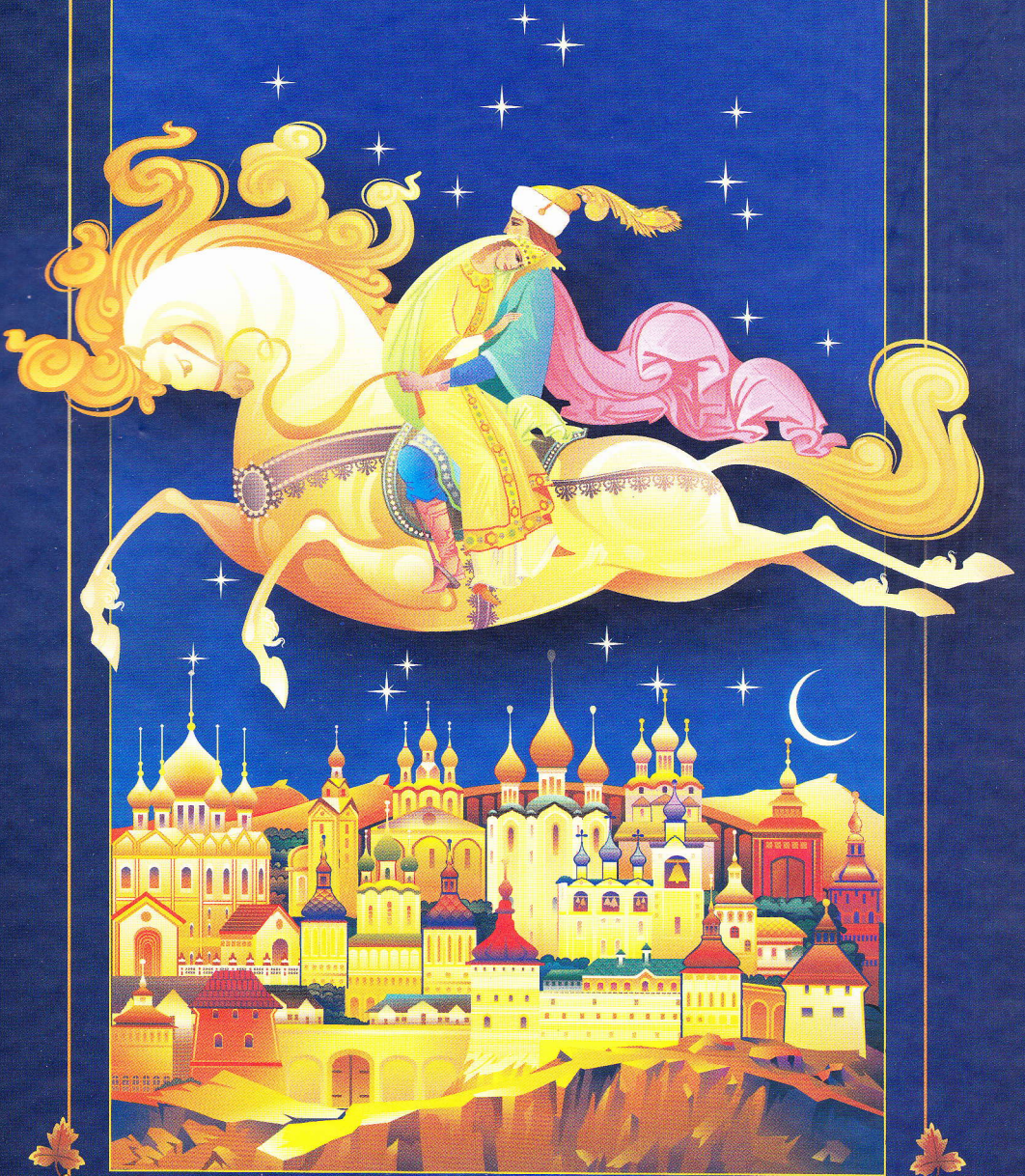

...RO
...armani și c
**CELE MAI FRUMOSE
BASME RUSEȘTI**

POLIROM

Inelul fermecat

CELE MAI FRUMOASE

BĂSME RUSEȘTI

Selectie și traducere de Iozefina Danilov și Ilie Danilov

— Tine, Martânka! Ai aici o suță de ruble. Cere cu împrumut de la vecini un cal și o căruță și du-te în târg să cumperi pâine. Poate om reușește cumva să trecem iarna, iar la primăvară ne vom căuta de lucru.

Martân a împrumutat calul și căruța și a plecat la oraș. Trecând ei pe lângă niște măcelării, auzi larmă mare și văzu o mulțime de geră-cască.

— Ce se întâmplă? îi întrebă pe cei din preajmă.

Așa a aflat că măcelarii prinseseră un ogar, îl legaseră de un stâlp și-l băteau cu ciomegele, acoperindu-l de sudălmii. Câțele se asaucea, schelălăia și mărâia. Martân se apropie de măcelari și-i întrebă:

— Fraților, de ce îi bateți așa de nemilos pe sărmanul câine?

— Cum să nu-l batem pe blestematul ăsta, dacă ne-a furat un braț întreg de carne și l-a spurcat? veni răspunsul lor.

— Așunge, fraților! Nu-l bateți! Mai bine mi-l vindeți mie.

— Dacă vrei, cumpără-l! Și să-l bateți de joc unul din măcelari. Dă-ne o sută de ruble pe el și să-l ține sănătos!

POLIROM
2007

Cuprins

Inelul fermecat	5
Du-te nu știi unde și adu nu știi ce	17
Împărățiile subpământene	31
Împărăția de aur, împărăția de argint și împărăția de aramă	37
Țareviciul vrăjit	41
Prințesa vrăjită	44
Printul și sluga	50
Sila Țarevici și Ivan Cămașă Albă	56
Vânătorul cel lipsit de noroc	59
Țareviciul Ivan și prințesa Marfa	63
Țareviciul Vasile și Preafrumoasa Elena	69
Preafrumoasa Vasilisa	74
Vasilisa Vasilievna	84
Vasilisa Cosiță de Aur și Ivan Goroh	87
Soldatul și Preaînțeleapta Elena	94
Ivan, fiul de negustor, și Preaînțeleapta Vasilisa	99
Pasărea de foc și Țarevna Vasilisa	111
Ivan Țarevici, pasărea de foc și lupul cel sur	117
Ivan Țarevici și soția sa, Fecioara Țar	126
Ivan Țarevici și neînfricata Usonșa	136
Ivan Țarevici și Poleninul cel bălai	147
Ivan Sucenko și Poleninul cel bălai	153
Muntele de cristal	164
Oglinda fermecată	167
Boala închipuită	170
Cămașa fermecată	174
Cei trei prinți	179
Cufărul fermecat	181
Dansuri de noapte	184
Laptele de fiară	187

Limba pășărească	190
Mesteacănul și cei trei șoimi	193
Ouăle de aur și de argint	195
Peștișorul de aur	199
Pasărea vorbitoare	205
Povestea rătuștei cu ouă de aur	209
Prințesa broscuță	212
Prințesa rătușcă	216
Prințesa șerpoaică	219
Rătușca cea albă	223
Ivan, fiul de țaran, și mujicul cu mustăți de șapte verste	226
Pana lui Finist, șoimul luminos	232
Visul	239
Kozma cel Degrabă Îmbogățit	247
Țarina cântăreață la guzlă	252
Mărul cel zemos și farfurioara de argint	257
Condurul de aur	261
Piatra nestemată	264
Țarevna care știa să dezlege ghicitori	265
Ivan Țarevici și sluga cea mârșavă	267
Meșteșugul anevoios	273
Cei șapte Simeoni	278
Tâlharii	281
Fecioara înțeleaptă și cei șapte tâlhari	286
Muntele de aur	293
Purcelușa cu păr de aur	297
Surioara Aleonușka și frățiorul Ivanușka	305
Ursul Kostolom și Ivan, fiul de negustor	309
Boierul cel neînfricat	313
Emelea prostănacul	317
Ghicitorul	320
Havroșecika cea Mititică	322
Cocoșelul de aur	327
Găinușa fermecată	329
Guzla fermecată	335
Vrăjitoarea și Sora Soarelui	337
Băiețel Degețel	341
Ce nu se poate pe lume	343
Gâștele-lebede	348
Muirea cea rea	350

Bob de Mazăre	354
Calul, fața de masă și cornul	361
Fetița cea înțeleaptă	364
Sivko-Burko	367
Fecioara Țar	372
Maria Morevna	376
Baba Iaga	385
Baba Iaga și Pipernicitul	390
Koscei Nemuritorul	393
Viteazul fără picioare și viteazul fără mâini	399
Viteazul fără picioare și viteazul orb	403
Ivan, fiul de țăran, și Ciudo-Iudo	412
Poveste despre Ukroma Herghegiul	419
Poveste despre viteazul Goli Voianski	421

Inelul fermecat

ndeava, într-o împărăție, trăiau odată un moș și o babă care aveau un fiu pe nume Martân. Toată viața bătrânul se ocupase cu vânătoria de animale și păsări pentru a-și hrăni familia. Într-o bună zi, moșneagul s-a îmbolnăvit și, în scurt timp, a murit. Martân și mama sa au rămas singuri. L-au jelit cât l-au jelit, dar nu mai aveau ce face: mortul de la groapă nu se mai întoarce. Au trăit ei o săptămână cu ce mai aveau prin

cămară, dar proviziile s-au isprăvit. Văzând că nu mai au nimic de mâncare, bătrâna s-a hotărât să umble la bani. Moșul le lăsase moștenire două sute de ruble, dar baba nu prea voia să se atingă de pușculiță. S-a sucit, s-a învățit și, până la urmă, n-a avut încotro: doar nu era să moară de foame! A numărat o sută de ruble și i-a spus fiului:

— Ține, Martânka! Ai aici o sută de ruble. Cere cu împrumut de la vecini un cal și o căruță și du-te în târg să cumperi pâine. Poate om reuși cumva să trecem iarna, iar la primăvară ne vom căuta de lucru.

Martân a împrumutat calul și căruța și a plecat la oraș. Trecând el pe lângă niște măcelării, auzi larmă mare și văzu o mulțime de gură-cască.

— Ce se întâmplă? îi iscodi pe cei din preajmă.

Așa a aflat că măcelarii prinseseră un ogar, îl legaseră de un stâlp și-l băteau cu ciomegele, acoperindu-l de sudălmii. Câinele se smucea, schelălăia și mârâia. Martân se apropie de măcelari și-i întrebă:

— Fraților, de ce îl bateți așa de nemilos pe sărmanul câine?

— Cum să nu-l batem pe blestematul ăsta, dacă ne-a furat un but întreg de carne și l-a spurcat? veni răspunsul lor.

— Ajunge, fraților! Nu-l mai chinuiți! Mai bine mi-l vindeți mie.

— Dacă vrei, cumpără-l! îi spuse în bătaie de joc unul din măcelari. Dă-ne o sută de ruble pe el și du-te sănătos!

Martân a scos banii din sân, i-a dat măcelarilor, apoi a dezlegat câinele și l-a luat cu el. Ogarul a început să se gudure pe lângă noul său stăpân, dând bucurosi din coadă. Înțelegea, de bună seamă, că tânărul îl salvase de la moarte.

Când Martân a ajuns acasă, mamă-sa a început să-l descoasă:

— Ce-ai cumpărat, fiule?

— Mi-am cumpărat prima fericire!

— Ce tot spui? Care fericire?

— Iat-o: Jurka! zise el, arătându-i câinele.

— Și altceva n-ai mai cumpărat?

— Dacă mi-ar fi rămas bani, poate că aș mai fi cumpărat, dar toată suta s-a dus pe câine...

Bătrâna a început să-l certe:

— Noi n-avem ce mânca, iar tu arunci banii în vânt! Azi am măturat de prin ladă făina care se mai prinsese de pereți și am copt ultima turtă, iar mâine chiar că nu vom avea nimic de pus în gură.

A doua zi, bătrâna a scos și cealaltă sută, i-a dat-o lui Martân și i-a poruncit:

— Ține, fiule! Du-te la oraș, cumpără pâine, dar ai grijă să nu mai arunci banii pe apa sâmbetei!

Ajuns la oraș, Martân a început să umble pe străzi, căutând de unde să cumpere pâine, și a văzut un băiețel rău care prinsese un motan, îl legase cu o frânghie de gât și îl târa la râu.

— Stai! Așteaptă! a strigat Martân. Unde-l duci pe Vaska?

— Vreau să-l înec pe împelițatul ăsta.

— Pentru care vină?

— A furat o plăcintă de pe masă.

— Nu-l îneca! Mai bine vinde-mi-l mie.

— Dacă-l vrei, cumpără-l! Dă-mi o sută de ruble și-i al tău!

Martân n-a stat mult pe gânduri, s-a scotocit în sân, a scos banii și i-a dat băiatului, iar pe motan l-a vârat în sac și l-a dus acasă.

— Ce-ai cumpărat, fiule? îl întrebă bătrâna.

— L-am cumpărat pe Vaska!

— Altceva n-ai mai cumpărat?

— Dacă mi-ar fi rămas bani, poate că aș mai fi cumpărat, dar așa, toți banii i-am dat pe motan...

— Prostănacule! a început să țipe bătrâna. Să pleci de la casa mea! Să-ți câștigi singur pâinea prin străini!

A plecat Martân să caute de lucru în satul vecin. Mergea grăbit, iar după el alergau Jurka și Vaska. Pe drum se întâlni cu un popă.

— Încotro, fiule? îl iscodi acesta.

— Merg să mă tocmesc argat.

— Vino la mine! Numai că eu tocmesc lucrătorii fără învoială scrisă. Cine îmi slujește trei ani, pe acela îl răsplătesc cum se cuvine.

Martân se învoi și, trei veri și trei ierni, fără pic de răgaz, a slugărit la popă. Când s-a împlinit sorocul, stăpânul îl chemă și-i zise:

— Ei, Martânka, vino să-ți primești răsplata pentru trudă!

L-a dus în hambar, i-a arătat doi saci plini și i-a spus:

— Ia-l pe care-l vrei!

Se uită Martân: într-unul din saci erau bani de argint, iar în celălalt nisip. A căzut pe gânduri. „Șotia asta trebuie să aibă un tâlc!”, își zise el. „Chiar de-ar fi să ies în pagubă, am să încerc. Aleg nisipul. Să văd ce-o să iasă din asta!” Îi spuse stăpânului:

— Eu, părinte, aleg sacul cu nisip.

— Cum ți-e voia, fiule! Ia-l, dacă disprețuiești arginții!

Martân și-a aruncat sacul în spate și a plecat în căutarea unui alt loc. A mers el cât a mers și a ajuns într-o pădure deasă, unde a dat de o poieniță în mijlocul căreia ardea un foc, iar în foc se perpelea o fată atât de frumoasă, că nici cu gândul nu puteai gândi, așa cum numai în povești se povestește.

Îi spune frumoasa fată:

— Martân, fiu al vădanei! Dacă vrei să-ți dobândești fericirea, scapă-mă! Stinge focul acesta cu nisipul pe care l-ai câștigat muncind trei ani!

„Chiar așa”, s-a gândit Martân, „decât să car în spate povara asta, mai bine să ajut un om! Nisipul nu-i cine știe ce bogăție. Asemenea avere se găsește din belșug peste tot”. Și-a dat sacul jos din spate și a început să împrăștie nisipul în foc. Flăcările s-au stins, iar frumoasa fată s-a aruncat la pământ și, cât ai clipi, s-a prefăcut în șarpe, i-a sărit tânărului la piept și i s-a încolăcit în jurul gâtului. Martân s-a înspăimântat.

— Nu te speria, bunule voinic! i-a spus șerpoaica. Du-mă acum peste nouă mări și nouă țări, în cea de-a treizecea împărăție, unde întinderile subpământene sunt stăpânite de tatăl meu. Când ai să ajungi la curtea lui, el o să te îmbie cu mult aur, argint și nestemate. Tu să nu iei nimic din toate astea. Cere-i să-ți dea inelul pe care-l poartă pe degetul cel mic. Acel inel nu este unul oarecare, ci fermecat. Dacă îl schimbi de pe o mână pe cealaltă, ca din pământ se ivesc doisprezece voinici și îți îndeplinesc, într-o singură noapte, toate poruncile.

Acestea fiind spuse, bunul voinic s-a așternut la drum. A mers el fără osteneală, cu șarpele încolăcit de gât, zile de-a rândul, până când a ajuns în cea de-a treizecea împărăție, unde a dat de o piatră uriașă. Aici șarpele s-a desprins de la gâtul lui, s-a izbit de pământul reavăn și s-a prefăcut în fata frumoasă de dinainte.

— Urmează-mă! i-a spus frumoasa fată și l-a călăuzit sub piatră, care astupa o gaură largă și întunecoasă.

Au mers ei pe drumul acela subpământean vreme îndelungată. Într-un târziu, undeva, departe, a început să licărească o luminică, care devenea tot mai mare și mai strălucitoare cu fiecare pas pe care îl făceau. În cele din urmă, drumul s-a sfârșit și cei doi au ieșit într-un câmp larg, sub cerul liber. Pe câmp se înălța un palat măreț, în care trăia tatăl preafrumoasei fete, țarul aceluia regat subpământean. Cei doi drumeți au intrat în curtea palatului și au fost întâmpinați cu multă bucurie de țarul însuși.

— Bună ziua, fata mea cea dragă! zise țarul. Unde te-ai ascuns atâția ani?

— Bunule părinte, aș fi pierit dacă n-ar fi fost acest om. El m-a salvat de la o moarte cumplită și m-a adus aici, în locurile dragi mie.

— Îți mulțumesc, bunule viteaz! i-a spus tatăl fetei. Pentru binele pe care mi l-ai făcut, se cuvine să te răsplătesc. Ia-ți aur și argint și pietre scumpe cât îți pofteste inima.

Îi răspunse Martân, fiul vădanei, după cum îl povățuise preafrumoasa fată:

— Înălțimea Ta, nu am nevoie nici de aur, nici de argint, nici de pietre scumpe. Dacă vrei să mă răsplătești, dă-mi inelul de pe mâna ta împărătească, pe care îl porți pe degetul cel mic. Eu sunt holtei. Când mă voi uita la inel, mă voi gândi ce bine mi-ar fi să am și eu o soată și așa îmi voi risipi mâhnirea însingurării.

Țarul și-a scos inelul de pe deget, i l-a dat lui Martân și i-a spus:

— Ia-l! Stăpânește-l sănătos! Dar ai grijă: să nu spui nimănui despre inel. Altfel, te va paște un mare necaz.

Martân, fiul vădanei, i-a mulțumit țarului, și-a pus inelul pe deget, a luat niște bani pentru drum și a făcut cale întoarsă. A mers cât a mers și a ajuns în țara sa. A găsit-o pe bătrâna lui mamă și au început să-și ducă traiul lipsiți de griji. I-a venit lui Martân timpul să se însoare și a început să se roage de bătrână:

— Du-te la rege și pește-o pentru mine pe frumoasa prințesă!

— Ei, fiule! îi spuse mama. Mai bine te-ai întinde numai cât ți-e plapuma! Ce ți-a mai tunat prin cap? Ce să caut eu la rege? E lucru de înțeles că se va mânia și va porunci să ne omoare pe amândoi.

— Nu-ți face griji, măicuță! Dacă te trimit, înseamnă că trebuie să te duci cu încredere. Să vii cu răspunsul pe care ți-l va da. Iar fără răspuns să nu îndrăznești să te întorci!

S-a gătit bătrâna și a plecat la palatul regelui. A intrat în curte și a dat să urce pe scara cea mare, fără să fie anunțată. Străjile au pus mâna pe ea:

— Stai, vrăjitoare bătrână! Încotro te împinge dracul? Pe aici nu îndrăznesc să urce nici măcar generalii, dacă nu sunt chemați!

— Blestemaților! a început să țipe bătrâna. Eu am venit la rege cu o treabă. Vreau s-o pețesc pe fiica lui, prințesa, pentru fiul meu, iar voi v-ați înfipt cu ghearele-n poalele mele.

S-a iscat o larmă atât de mare, încât regele, auzind țipetele, s-a uitat pe fereastră și a poruncit să fie lăsată bătrâna să urce la el. Femeia a intrat în sala tronului, s-a închinat la icoane și a făcut o plecăciune.

— Ce vânt te-aduce la mine, babo? a întrebat-o regele.

— Uite, am venit la Înălțimea Ta, să nu-ți fie cu bănat, pentru că am un negustor, iar tu ai marfă. Negustorul, fiul meu Martân, este un mare înțelept, iar marfa este fiica ta, preafrumoasa prințesă. N-ai vrea s-o dai după Martânka al meu? Ce pereche minunată o să fie!

— Ce-i cu tine, ți-ai ieșit din minți? a strigat regele. În niciun caz!

— Înălțimea Ta, fii bun și dă-mi răspunsul pentru fiul meu!

Regele și-a adunat pe dată toți miniștrii și a început să se sfătuiască asupra răspunsului pe care să i-l dea bătrânei. Au hotărât așa:

— Dacă Martân, într-o singură zi, va reuși să construiască un palat măreț, legat de palatul regelui printr-un pod de cristal, străjuit de pomi cu mere de aur și de argint și cu felurite păsări cântătoare, înseamnă că e din cale-afară de mintos, iar regele își poate da fata după el. Și să mai înalțe și un sobor cu cinci turla, ca să aibă tinerii unde să se cunună și să facă nunta. Dacă fiul bătrânei nu va face toate acestea, atunci și lui, și bătrânei să li se taie capetele.

Cu acest răspuns, i-au dat drumul pețitoarei să plece. Bătrâna s-a întors acasă clătînându-se și vărsând lacrimi amare. L-a văzut pe Martân:

— Ce ți-am spus eu ție, fiule? Nu e prințesa de nasul tău! Uite, acum ne vom pierde sărmanele noastre capete! Măine vom fi dați pe mâna gădelui!

— Destul cu văicăreala, mamă! Poate că o să avem norocul să scăpăm cu viață. Roagă-te la Dumnezeu și du-te la culcare. Noaptea, pare-se, e un sfetnic bun.

La miezul nopții, Martân s-a sculat din pat, a ieșit în curte, și-a schimbat inelul de pe o mână pe cealaltă și dintr-odată au apărut în fața lui doisprezece voinici, toți unul și unul, semănând leit și la chip, și la păr și chiar la vorbă.

— De ce ne-ai chemat, Martân, fiu al vădanei?

— Iată de ce: ridicați-mi până în zori, chiar pe acest loc, un palat măreț, cum nu s-a mai văzut, iar de la palatul meu și până la cel al regelui să se întindă un pod de cristal, străjuit de pomi cu mere de aur și de argint și cu felurite păsări cântătoare. Mai construiți-mi și

o catedrală mândră, cu cinci turlle, ca să am unde să mă cunun și să fac nunta.

I-au răspuns cei doisprezece voinici:

— Măine în zori totul va fi gata.

S-au împrăștiat în toate părțile, au adunat din cele patru zări mii de dulgheri și zidari și s-au apucat de lucru. Totul le mergea cu spor, iar dimineața Martân s-a trezit nu într-o izbă sărăcăcioasă, ci într-un palat somptuos. A ieșit la fereastră și a văzut că totul era întocmai cum le poruncise în ajun celor doisprezece voinici: palatul măreț, catedrala cu cinci turlle, podul de cristal străjuit de pomii cu mere de aur și de argint și cu felurite păsări prin ramuri, care cântau fermecător. Tocmai în acea vreme a ieșit și regele în pridvorul palatului său. S-a uitat prin ochean și a înlemnit de uimire. Totul era așa cum dorise. A chemat-o la el pe frumoasa prințesă și i-a poruncit să se gătească de cununie.

— Ei, îi spuse el oftând fiicei sale, nici prin gând nu mi-ar fi trecut să te mărit cu fiul unui țărănoi, dar acum nu mai am încotro. Nu mai pot da înapoi.

În timp ce prințesa se spăla pe față, se ștergea și se gătea de nuntă în straie scumpe, Martân, fiul vădanei, a ieșit în curte, și-a schimbat inelul de pe o mână pe alta, făcând să apară ca din pământ cei doisprezece voinici.

— Ce-ți pofteste inima? Ce poruncești, fiu al vădanei?

— Iată ce-i, fraților! Îmbrăcați-mă în cel mai scump caftan boieresc și aduceți-mi șase cai, înhămați la o caretă pictată cum nu s-a mai aflat alta!

— Îndată va fi totul gata, îi răspunseră cei doisprezece.

Nici n-a apucat Martân să clipească de trei ori, că i s-a și adus un caftan boieresc arătos, care i-a venit ca turnat. Când și-a întors privirea, a văzut că la scara principală îl aștepta o caretă ca de vis, la care erau înhămați șase cai suri și alți șase murgii. S-a urcat el în caretă și a plecat la catedrală. Acolo clopotele băteau deja pentru liturghie. Era adunată lumea de pe lume. După mire, și-au făcut apariția mireasa cu dădacele sale și regele cu ministrii săi. După ce s-a terminat liturghia, Martân, fiul vădanei, a luat-o pe frumoasa prințesă de mână și s-a cununat cu ea după datină. Regele i-a dat fiicei sale o zestre bogată, pe ginerele său l-a înălțat la rang de mare demnitar și a chemat la ospăț pe toată lumea.

Au trăit tinerii împreună o lună, două, trei... În fiecare zi Martân înălța noi și noi palate și grădini. Numai prințesei nu-i prea venea la îndemână că n-a fost măritată cu un fiu de rege sau de țar. A început să se gândească tot mai des cum ar putea să-i facă de petrecanie lui Martânka. Șireată și prefăcută ca o vulpe, tot timpul

se învârtea pe lângă soțul ei, făcându-i toate poftele, și mereu îl iscodea să afle secretul înțelepciunii și priceperii sale. Martân însă se ținea tare. Nu-i spunea nimic. Odată, aflându-se la rege în ospetie, fiul vădanei s-a cam cherchelit. S-a întors acasă și s-a întins să se odihnească. Prințesa a început să-l drăgălească, să-l sărute și să-l descoasă, iar Martân a căzut în lațul întins de ea și i-a povestit de-a fir-a-păr totul despre inelul fermecat.

„Bine”, se gândi prințesa, „acum știu cum am să-ți vin de hac”. De îndată ce soțul a căzut într-un somn adânc, prințesa i-a și smuls inelul de pe deget, a ieșit în curte și l-a schimbat de pe o mână pe alta. În aceeași clipă au apărut cei doisprezece voinici.

— Ce-ți dorește sufletul, preafrumoasă prințesă?

— Flăcăi, li se adresează ea voinicilor, faceți în așa fel încât mâine dimineată să nu fie aici nici urmă de palat, catedrală sau pod de cristal, ci doar sărăcăcioasa izbă de dinainte, faceți ca soțul meu să ajungă sărac lipit pământului, iar pe mine duceți-mă dincolo de hotarele celei de-a treizecea împărății, în țara șoarecilor. Nu mai pot rămâne aici de rușine.

— Te slujim cu bucurie! Totul va fi îndeplinit după poruncă.

În aceeași clipă prințesa a fost purtată de vânt până în țara șoarecilor. Dimineata, când s-a trezit regele, a ieșit în pridvor și a privit prin ocean. Spre uimirea sa, palatul cel măreț, catedrala cu cinci turle, podul de cristal și pomii cu mere de aur și de argint dispăruseră de parcă le-ar fi înghițit pământul. În locul lor era doar vechea și sărăcăcioasa izbă.

„Ce poate să însemne asta?”, se întrebă regele. „Unde a dispărut totul?” Și, fără să stea mult pe gânduri, și-a trimis aghiotantul să afle la fața locului ce se întâmplase. Acesta a încălecat pe cal, a fugit într-un suflet până la izbă, a aflat ce și cum, s-a întors și i-a înfățișat regelui tot ce aflase:

— Măria Ta, acolo unde a fost mărețul palat, acum este totul ca înainte, o izbă nenorocită, iar în ea locuiește ginerele Măriei Tale cu bătrâna sa mamă. Preafrumoasa prințesă nu-i de găsit nicăieri și nimeni nu știe unde a dispărut.

Regele și-a chemat marele sfat și a poruncit să fie judecat ginerele său pentru că, prin vrăjitorii, i-a luat fata și apoi a făcut-o să dispară. L-au condamnat pe Martân să fie închis într-un turn înalt de piatră și să nu i se dea nici apă, nici mâncare, ca să moară de foame și de sete. La porunca regelui, au venit meșterii pietrari, au înălțat turnul și l-au zidit pe fiul vădanei, lăsându-i doar o mică ferestruică pentru lumină. A stat bietul Martân întemnițat, fără apă, fără mâncare, o zi, două, trei, vărsând lacrimi amare. De această năpastă a stăpânului său a aflat câinele Jurka și s-a dus întins la

Vaska, motanul, care sta tolănit pe sobă. Văzându-l cum toarce fără

Resp nicio grijă, ogarul a sărit la el:

— Ticălosule! Știi numai să dormi pe sobă și să te întinzi, dar se vede treaba că nici n-ai habar că stăpânul nostru a fost întemnițat în turnul de piatră. Sau ai uitat de binele pe care ți l-a făcut? De parcă n-ai mai ține minte cum a plătit o sută de ruble ca să te scape de la moarte! Dacă nu era el, de mult te-ar fi mâncat diavolii! Trebuie să-l ajutăm cu tot ce ne stă în putință!

Motanul Vaska a sărit de pe sobă și, împreună cu Jurka, a alergat într-un suflet să-l caute pe stăpân. Au ajuns la turn. Motanul s-a cățărat și a intrat pe ferestruică.

— Bună, stăpâne! Ești teafăr?

— Mai trăiesc încă, i-a răspuns Martân. Fără mâncare, am slăbit de tot. Voi muri de foame...

— Așteaptă, nu te pierde! Îți vom aduce noi de mâncare și de băut, i-a spus Vaska și a coborât pe pământ. Frate Jurka, stăpânul nostru moare de foame. Cum am putea oare să-l ajutăm?

— Prost mai ești, măi Vaska! Nici măcar atâta lucru nu-ți trece prin cap? Mergem la oraș și, când întâlnim un covrigar cu tava, eu mă arunc la picioarele lui, îl sperii, el răstoarnă pe jos tava cu covrigi și chifle, iar tu înșfaci o chiflă și o duci stăpânului fără să mai pierzi vremea.

Zis și făcut! Au ajuns la oraș, au ieșit pe strada mare și în cale le-a ieșit un bărbat cu o tavă uriașă, plină cu chifle și covrigi. Jurka i s-a aruncat la picioare, omul s-a descumpănit, a răsturnat tava, chiflile și covrigii s-au împrăștiat pe jos, iar el, de spaimă, a luat-o la goană. Se temea ca nu cumva câinele să fie turbat. Nu-i de glumit cu asemenea lucruri! Vaska a înhățat o chiflă și a fugit glonț cu ea la Martân. I-a dat-o și s-a întors după a doua, apoi după a treia. La fel au făcut cei doi prieteni când le-a ieșit în cale un vânzător de borș. L-au speriat zdravăn și pe acesta și s-au făcut cu câteva sticlute, cu care fiul vădanei și-a astâmpărat setea. După aceea, Jurka și Vaska s-au înțeles să meargă în cea de-a treizecea împărăție, în țara șoarecilor, să găsească inelul fermecat. Drumul era lung și cerea mult timp. Așa că au cărat în cămăruța din turn, unde stătea închis stăpânul lor, o mulțime de pesmeți și de covrigi pentru un an întreg.

— Ai grijă, stăpâne! i-a spus Vaska la despărțire. Mănâncă și bea, dar fii cu băgare de seamă să-ți ajungă până la întoarcerea noastră!

Jurka și Vaska și-au luat rămas-bun de la stăpân și au pornit la drum. Au mers ei cale lungă, până au ajuns la marea cea albastră.

Îi spuse Jurka motanului:

— Nădăjduiesc să ajung înot pe malul celălalt. Tu ce zici?